
ЗВІТ

щодо участі в семінарі «Третя місія університетів: Партнерство заради соціального та економічного розвитку»

("Universities' third mission: Partnering for social and economic development")

Назва заходу: Семінар «Третя місія університетів: Партнерство заради соціального та економічного розвитку» ("Universities' third mission: Partnering for social and economic development").

Термін проведення: 13-14 листопада 2024 року.

Місце проведення: Міжнародний університет туризму і культурної спадщини «Шовковий шлях», Самарканд, Узбекистан.

Учасники від України: Катерина ЖДАНОВА, менеджерка Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Цільова аудиторія: Захід був спеціально розроблений для членів Національних команд експертів з реформування вищої освіти (HERE) та НЕО і зосереджувався на спільних зусиллях університетів і зовнішніх партнерів з метою сприяння соціальному та економічному розвитку.

Експерти з Європи та партнерських регіонів поділилися кейсами своїх інституцій та країн, щоб проаналізувати досягнення та виклики; отримати глобальне розуміння мінливої ролі університетів у своїх екосистемах; дослідити інституційні та національні стратегії, спрямовані на покращення співпраці між університетами, бізнесом та громадянським суспільством.

Завдяки поєднанню пленарних дискусій та воркшопів протягом 2 днів у Самарканді учасники розглянули внесок університетів у місцеве суспільство та загальний розвиток громади, їхню адаптивність до локальних контекстів, а також дослідили стратегії максимізації впливу університетів через такі ключові питання, як інновації у викладанні або цифровізації.

Заплановані результати навчання:

1. Отримати комплексне розуміння еволюції ролі університетів у своїх екосистемах, включаючи внесок в інновації, співпрацю, соціально-економічний розвиток і громадянську позицію.
2. Вивчити інституційні та національні стратегії посилення співпраці між університетами, бізнесом та громадянським суспільством для вирішення реальних викликів, пов'язаних зі сталим розвитком.
3. Ознайомитися з інноваційними підходами та кращими практиками в сфері цифрової освіти та навчання впродовж життя (включно з мікрокваліфікаціями), а також з їхнім впливом на ширшу взаємодію закладів вищої освіти з суспільством.

Перспективи розвитку для України:

- *Роль університетів у соціально-економічному розвитку та громадянстві.*

Подальший розвиток ролі університетів у соціально-економічному розвитку та формуванні громадянськості на різних рівнях є важливим для України, однак, щоб сприяти цим процесам, потрібне чітке розуміння:

1. Нової філософії та підходів до управління ЗВО в межах реалізації третьої місії

університету.

2. Ключових процесів взаємодії та взаємовпливу між університетом, громадою та соціально-економічною сферою на різних рівнях (внутрішньому, зовнішньому: місцевому, регіональному, національному).
3. Нові інструменти співпраці університет-бізнес-громада.

- *Інституційні та національні стратегії посилення співпраці між університетами, промисловістю та громадянським суспільством.*

Ключові кроки, в межах яких українська система вищої освіти на інституційному рівні може розвивати або покращувати співпрацю між університетами, промисловістю та громадянським суспільством навіть під час війни, полягають у такому:

1. Аналіз та перегляд місії, візії та стратегії співпраці українських університетів з бізнесом і місцевою владою для служіння громаді відповідно до локальних вимог і потреб.
2. Аналіз національних стратегій щодо посилення співпраці між університетами, бізнесом та громадянським суспільством, а також співпраця з провідними українськими ЗВО, які мають досвід виконання третьої місії (наприклад, з переміщеними ЗВО через війну проти України).
3. Аналіз і систематизація потреб представників громадянського суспільства та аналіз підходів і послуг ЗВО для побудови нової системи релевантної співпраці.
4. Проведення подальших досліджень у сфері «третьої місії університетів».
5. Внутрішній аналіз розуміння студентами та співробітниками університетів важливості відкритості ЗВО та співпраці з громадою.

- *Інноваційні підходи та кращі практики взаємодії з громадськістю*

Зобов'язання університетів перед суспільством, відомі як «третьою місією університетів», мають багато вимірів, які постійно розвиваються. Середовище, в якому працюють ці інституції, є дуже мінливим, особливо в Україні через brutальне вторгнення росії.

Зіткнувшись із цим мінливим сценарієм, університети шукають способи запропонувати рішення щодо подолання цих соціальних та економічних викликів. Водночас вони змагаються за актуальність і прагнуть продемонструвати свою відданість суспільству. З цієї причини багато закладів вищої освіти встановлюють партнерські відносини з бізнесом і громадянським суспільством.

Крім того, в межах ЄПВО набирають обертів тенденції до трансдисциплінарності, безперервного навчання та відкритого доступу до досліджень та освіти. Ураховуючи тенденції ЄПВО та українські реалії, в Україні також розпочато відповідні процеси, які націлені на:

1. Аналіз тенденцій розвитку європейських університетів та «нової» місії, візії і стратегії співпраці з бізнесом та місцевою владою для служіння громаді відповідно до місцевих вимог і потреб з метою перегляду відповідних інституційних підходів у вітчизняних ЗВО.
2. Аналіз європейських стратегій щодо посилення співпраці між університетами, бізнесом та громадянським суспільством з метою оновлення національних політик.
3. Вивчення досвіду та інноваційних підходів провідних європейських ЗВО до реалізації третьої місії та кращих практик взаємодії з суспільством для удосконалення вітчизняних практик.
4. Вивчення досвіду внутрішніх змін в європейських університетах, які вже успішно впровадили нові стратегії служіння суспільству з метою визначення впливу нових підходів до реалізації третьої місії університетів.